

Talvikkipaju

Pyrolavide
Salix pyrolifolia

Uhanalaisuusluokka (IUCN): äärimmäisen uhanalainen (CR)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Rauhoitettu (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Talvikkipaju on iso pensas tai pieni puu, joka kasvaa tavallisesti 2,5–5 m korkeaksi. Melkein pyöreä lehti on ohut, sahalahtainen, kalju, päältä vaaleanvihreä ja alta kalpeanvihreä. Huomattavan isot korvakkeet ovat munuaismaiset ja nystylaitaiset. Kasvi kukkii ennen lehtien puhkeamista. Norkko-perät ovat lyhyet ja lehdettömät, norkkosuomut ruskeat. Palhot, sikiäin ja kota ovat kaljuja.

Elinympäristö ja levinneisyys

Talvikkipaju on kalkinvaatija, joka kasvaa Suomessa märillä letoilla ja lettokorvissa. Muualla talvikkipaju on tulvaniittyjen ja pensastojen laji, joka välttää pahimman tulvan ja lietteen vyöhykkeitä. Suomessa talvikkipaju kasvaa muutamalla paikalla Kuusamossa ja Tervolassa.

Nykytila ja uhkatekijät

Ainakin yhden talvikkipajuesiintymän tilaa ovat heikentäneet lähistöllä tehdyt metsänhakuut ja ojitukset. Kaikki Suomen talvikkipajut ovat emikasveja, joten laji ei tuota täällä siementä. Esiintymien pienuuden vuoksi lajia uhkaavat satunnaistekijät. Kaikki talvikkipajun kasvupaikat on suojeltu.

Hoitosuosituks

Erityisesti suojeltavan talvikkipajun kasvupaikka otetaan metsänkäsittelyssä huomioon siten, että sen lähiympäristössä ei tehdä voimakkaita hakkuita ja ojituksia.

Lähteet

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.

Jäkäläniemi, A. 1997. Talvikkipaju – pyrolavide. Teoksessa Rytteri, T. & Kettunen, T. (toim.). Uhanalaiset kasvimme. Suomen ympäristökeskus ja Kirjayhtymä Oy, Helsinki. S. 233–234.

Kuva: Heikki Eeronheimo